

Un model per a l'esquerra

Berlinguer forjà l'eurocomunisme, Occhetto va "enterrar" fa sis anys el PCI i va infantar el Partit Democràtic de l'Esquerra (PDS), i ara D'Alema a Roma ha posat les bases evolutives de la transformació que ha de congriar una força allunyada d'herències i símbols ideològics del passat, una "gran força de l'esquerra democràtica". En el context de la crisi de les formacions socialdemòcrates, socialistes i comunistes d'Europa, Itàlia es torna a erigir en un model.

L'envit del secretari del PDS, Massimo D'Alema, reelegit pel 88% dels delegats presents al congrés de Roma, és múltiple. En primer lloc obre les portes a un electorat socialista i cristià progressista, orfes de Craxi i dels corrents més avançats de la vella herència democristiana.

D'Alema vol també aprofitar que és el primer partit de la coalició governant, l'Olivera, per aglutinar moltes de les petites formacions que han fet possible el govern de Romano Prodi.

En el terreny ideològic les coses van més lluny. Els ex-comunistes italians, conscients de la mundialització de l'economia, no renuncien, amb l'abandó definitiu del marxisme i de la fals i el martell que encara hi ha sota l'alzina del PDS, al que de positiu i progressista hi ha en el vell partit de Gramsci. Miren el futur amb imaginació

apostant per un partit menys ideològic i més social. La seva proposta de reforma de l'estat social és –segons els seus crítics– una concessió clara a la dreta i al liberalisme econòmic, però D'Alema, amb la incorporació de forces d'esquerra d'una altra tradició, catòlics i ecologistes, proposa un "nou pacte social" que beneficiï els sectors més desfavorits de la societat: parats, vells, dones i joves.

Tot i les suspicàcies dels sindicats –pendents d'un treballador, adult i amb contracte i conveni, cada cop més minoritari–, la nova formació sorgirà probablement el mes de juny. Aborda els canvis que avui afecten el mercat laboral, amb la mirada fita en la realitat d'una societat cada cop més canviant i plena d'assalariats precaris per causa de la revolució tecnològica i sobretot informàtica. I això, pels ideòlegs afins a les tesis del secretari reelegit, és també marxisme, si voleu només com a mètode d'anàlisi,

però marxisme al capdavant, si tenim en compte el principi de l'anàlisi concreta de la realitat concreta. El món dividit entre opressors i oprimits de Refundació Comunista ha canviat i l'estat social –que ha de garantir la protecció del ciutadà– ha de superar, en tot cas, la rigidesa actual.

Desmantellar l'estat social no és, ni de lluny, l'objectiu del PDS, però D'Alema va deixar clar en el discurs de cloenda del Congrés, que a Itàlia la despesa social és baixa, però repartida injustament. "Vivim en una societat en-

guixada, envellida, i sobretot organitzada contra els joves", va reiterar en algunes ocasions el líder ex-comunista. El nou pacte social s'imposa, doncs, com una alternativa a la idea que drets, garanties i oportunitats van en detriment de l'eficàcia i modernització del sistema econòmic. La plena ocupació no deixa de ser un objectiu, però amb menys rigidesa de temps i de prestacions, i apuntant a una estratègia de reducció d'horari.

L'esquerra, per D'Alema, ha de mirar de crear treball, "invertint en investigació, innovació tecnològica, serveis a les empreses, i afavorint polítiques de mobilitat i de flexibilitat regulades i compensades amb la tutela dels drets dels treballadors sense tancar-se a una relació més lliure i subjectiva amb els ritmes personals de vida".

La proposta és agosarada, potser la més agosarada de cap partit d'esquerra a Europa, igual que les tesis que els laboristes britànics defensen ara que tenen més a prop que mai el retorn al poder.

A Itàlia, el PDS ja no és el mític Partit Comunista, condemnat per la geostratègia política a l'oposició. El PDS, aviat potser transformat en Esquerra Democràtica, és un sòlid partit de govern, i com a força més votada del país, afronta el segle XXI amb idees i iniciatives atractives i plenes d'imaginació. Es troba en condicions de fer-ho, com sempre havia fet el PCI, un pas endavant dels seus homòlegs europeus. Que aquest sigui el model per l'esquerra és difícil de dir, però ningú no pot dubtar que D'Alema i els seus són valents a l'hora d'afrontar, en el marc de la crisi d'idees de l'esquerra internacional, qüestions com la legalitat de les "drogues lleugeres" o el suport als homosexuals i al dret de la dona sobre l'embrió. ■

VICENÇ LOZANO

"El PDS és un sòlid partit de govern, i com a força més votada del país, afronta el segle XXI amb iniciatives atractives, un pas endavant dels seus homòlegs europeus."